Aan de vaste commissie Asiel & Migratie

Datum: 16 november 2026

Werkgroep Kind in azc

De Vrolijkheid
Defence for Children Nederland
INLIA Foundations
Kinderpostzegels
Save the Children
UNHCR, de VN-Vluchtelingenorgan
VluchtelingenWerk Nederland
War Child

Betreft: brief uit naam van Werkgroep Kind in azc ten behoeve van de begrotingsbehandeling Asiel en Migratie 2027

Geachte woordvoerders,

Namens de Werkgroep Kind in azc richten wij ons in aanloop naar de begrotingsbehandeling tot u om onze zorgen over de onzekerheden rondom de financiering voor psychosociale ondersteuning aan kinderen en jongeren in de asielopvang onder de aandacht te brengen.

Het recent gepubliceerde rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid liegt er niet om. De Raad concludeert dat kinderen in de asielnoodopvang als gevolg van bestuurlijke en politieke keuzes structureel worden blootgesteld aan onveilige leefomstandigheden die ernstige risico's voor hun ontwikkeling opleveren. Er worden veiligheidstekorten geconstateerd op zes fundamentele gebieden: huisvesting, privacy en autonomie, de sociale omgeving, de persoonlijke ontwikkeling, medische zorg en stabiliteit. Kinderen die lang in deze onveilige en onzekere omstandigheden opgroeien lopen een onderbouwd hoger risico op psychosociale problemen en ontwikkelingsachterstanden bij onderwijs, gezondheid of participatie.[1] Psychosociale ondersteuning is daarom een primaire randvoorwaarde aan kindvriendelijke, goede, duurzame en menswaardige opvang.

Een aantal leden van de Werkgroep (De Vrolijkheid, Save the Children, VluchtelingenWerk Nederland en War Child) spannen zich in om deze ondersteuning te bieden op locatie. Zij zetten zich dagelijks in om met creatieve activiteiten, begeleiding, ontmoetingsmogelijkheden en gerichte ondersteuning kinderen en jongeren te bereiken. Gezamenlijk bereiken ze ongeveer de helft van alle minderjarigen van 4 tot 18 jaar in de Nederlandse asielopvang. En hoewel dit voorziet in een belangrijke behoefte blijft structurele financiering vanuit het Rijk uit. Tijdelijke projectsubsidies vanuit het Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds (AMIF) vormen de financiële basis. De continuïteit van deze ondersteuning staat daarmee onder druk. En die onzekerheid wordt na 2027 alleen nog maar groter door veranderingen in het fonds waardoor het onzeker is of en in welke mate deze projectfinanciering kan worden voortgezet.

De Tweede Kamer heeft via de aangenomen motie- Podt het belang van het mentaal welzijn en ontwikkelmogelijkheden van vluchtelingenkinderen erkend. Deze erkenning heeft echter alleen waarde als de uitvoering ervan duurzaam geborgd wordt in het financiële instrumentarium, zoals de Rijksbegroting.

[1] Onderzoeksraad voor Veiligheid. *Kinderen in de noodopvang. Over het normaliseren van onveiligheid voor kinderen in de asielnoodopvang*, 2026. Van der Kuil, Marjolein. *Structuur, steun en stabiliteit. Mentale zorgverlening voor kinderen in de asielopvang en wat daarvoor nodig is*, 2024; Pharos en Save the Children, *Gevlucht en geland Psychosociale steun en mentale zorg in Nederland voor jongeren met een Vluchtachtergrond*,2023; Save the Children, M. Snijder en M. Apgar, Institute of Development. *Psychosocial wellbeing for children in Dutch asylum reception centers Team Up Impact evaluation*, 2024; NCJ-onderzoek. *Stress bij kinderen: hoe houden we het gezond? Stress bezien vanuit de Jeugdgezondheidszorg*, 2019.

Aan de begroting Asiel en Migratie wordt deze dagen gewerkt. De Werkgroep is positief over de toegezegde structurele financiering van dit kabinet voor het COA die is gestaafd aan de Meerjarige Productie Prognose (MPP):[2] Voor menswaardige en kindvriendelijke opvang is meer financiering nodig dan eerder is ingezet. De Werkgroep is de MInister verder erkentelijk voor zijn inzet voor het onverkort (doen) uitvoeren van de Spreidingswet. Het is namelijk noodzakelijk om met gezamenlijke inspanning uit de 'crisismodus' te komen. Deze gezamenlijke inspanning is ook nodig voor het doorvoeren van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. Hierbij tekenen we aan dat deze momenteel vooral gezien moet worden in samenhang met het EU Asiel- en Migratiepact.

Tegelijkertijd verblijven er nu 6790 kinderen in de noodopvang en 730 kinderen in de crisisnoodopvang. Terwijl het al jaren bekend is dat deze opvangvormen aanhoudend de rechten van kinderen schenden. Ondermaatse en als tijdelijk bedoelde opvang is al jaren een permanente vorm van opvang, die daarnaast ook nog eens hartstikke duur is.[3] Uitzichtloosheid is voor veel kinderen en jongeren een constante factor in hun leven, met allerlei negatieve gevolgen voor hun mentaal welzijn en ontwikkelmogelijkheden.[4] En het EU Asiel- en Migratiepact draagt hier negatief aan bij voor kinderen, jongeren en gezinnen die een asielaanvraag deden voor 12 juni dit jaar omdat hun asielaanvragen voorlopig op de plank liggen om voorrang te geven aan asielaanvragen van ná 12 juni.[5] Of het 'plan van aanpak wegwerken openstaande asielaanvragen IND', dat op 1 oktober is ingegaan, hier snel positief effect op sorteer, is volgens een recente brief hierover van de Minister nog onduidelijk.[6]

De verantwoordelijkheid voor goede opvang van kinderen ligt bij de Nederlandse overheid. En psychosociale ondersteuning kan hierin simpelweg niet ontbreken. Hier is, net als de structurele financiering voor het COA, structurele financiering voor nodig, gestaafd aan de MPP. Zie hierover ook onze brief voor het commissiedebat van 29 oktober jl. Voor uitvoerende organisaties schaadt de financiële onzekerheid de continuïteit en de kwaliteit van de activiteiten. Zonder aanpassingen dreigt in 2028 minimaal 75% van het huidige aanbod aan psychosociale activiteiten voor kinderen in de asielopvang te verdwijnen.

We doen hiertoe in het kader van de begrotingsbehandeling deze oproep:

Wij verzoeken de commissie en de Minister in het bijzonder om:

Het wegvallen van bestaand aanbod te voorkomen: zorg ervoor dat de onzekerheid over de Europese financiering niet leidt tot het verdwijnen van activiteiten en ondersteuning die voor kinderen van grote betekenis zijn.

Structurele financiering te borgen: reserveer vanaf 2028 voldoende middelen op de Rijksbegroting om de continuïteit van psychosociale ondersteuning voor kinderen en jongeren in de asielopvang te waarborgen.

Duidelijkheid te geven over de uitvoering van Motie-Podt: informeer de Kamer over de wijze waarop de motie wordt uitgevoerd, welke stappen hiervoor zijn gezet en op welke termijn structurele financiering wordt gerealiseerd.

---

[2] COA, *Stabiele financiering doorbraak voor asielopvang*, 8 juli 2026.

[3] COA, Noodopvang twee keer zo duur als normale opvang, 28 november 2023; COA, jaarverslag 2025.

[4] Zie 1.

[5] VluchtelingenWerk Nederland, *100 dagen migratiepact: sneller door de asielprocedure, maar tegen welke prijs?*, 17 september 2026; IND, *IND gaat openstaande aanvragen versneld behandelen, 5 juni 2026*;

[6] Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 19637, nr. 3566; Tweede Kamer, vergaderjaar 206-2027, nr. 2026Z23681.

Vanzelfsprekend staan wij tot uw beschikking voor nadere informatie.

Met vriendelijke groet,
namens de Werkgroep Kind in azc,

Tessa Terpstra,
Voorzitter Werkgroep Kind in azc

De Werkgroep Kind in azc is een coalitie van Defence for Children, De Vrolijkheid, INLIA Foundations, Kinderpostzegels, Save the Children, UNHCR, de VN-Vluchtelingenorganisatie, Vluchtelingenwerk Nederland en War Child. De Werkgroep is opgericht in 2010 om ervoor te zorgen dat de asielopvang voor kinderen voldoet aan de eisen van het VN-Kinderrechtenverdrag. De leden van de Werkgroep bundelen hun krachten om de rechten van kinderen in de asielopvang en hun situatie te verbeteren.

Bijlage 1. Uitgangspunten kindvriendelijke en veilige opvang.